

Ljubljansko barje »spomenik«

V prostorih občine Vič-Rudnik iz Vrhnike je razgrnjeno gradivo odloka o razglasitvi posameznih delov »Ljubljanskega barja« za naravno znamenitost, kulturni in zgodovinski spomenik.

Iz skice Ljubljane in Vrhnike se jasno razvidi, da je Ljubljansko barje neposredni sestavni del Ljubljane oziroma občine Vrhnika in občine Vič-Rudnik.

Na območju občine Vrhnika, predvsem pa na območju občine Vič-Rudnik, smo začeli v zadnjem obdobju Barje urbanizirati v takšnem obsegu, ki grozi po mnenju »Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine« nepopravljivo škodo edinstvenemu barju v tem predelu Evrope.

V osnutku odloka, ki ima 15 členov je podrobno prikazana smisel in obrazložitev zakaj naj se Ljubljansko barje skoraj v celoti pregasi za »arheološki spomenik« s točno odrejenimi varstvenimi režimi in z jasno omejenimi območja bodočega »naravnega spomenika«.

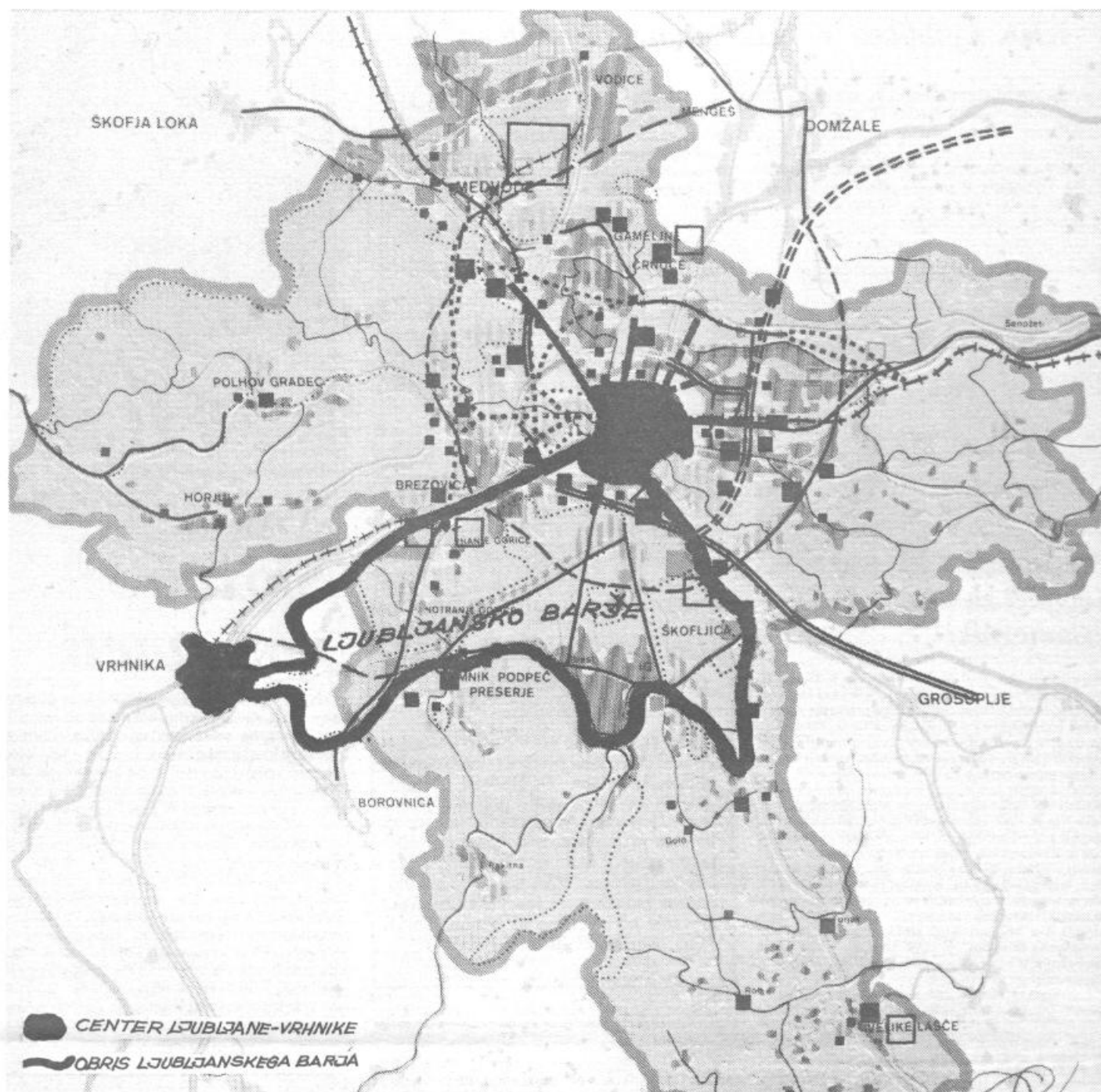
Ker bodo zainteresirani in neposredni prebivalci ter lastniki posameznih delov Barja, obeh občin, v eni ali drugi obliki, pri nadaljnjem obdelovanju zemljišč na Barju prizadeti, je pričakovati, da bodo sami, ali v skupnosti proučili osnutek odloka in pravočasno dostavili svoje pripombe.

Odlok bo bistveno vplival na vse nadaljnje odločitve obeh občin, kakor tudi mesta in republike, ki bodo morale ob vseh nadaljnjih posegih na območju Ljubljanskega barja odlok upoštevati.

Ne prezirimo dejstva, da so se ne glede na odlok posamezni interesi organov in ustanov, ki se fizično ukvarjajo z oblikovanjem ali vzdrževanjem objektov na Barju, že sedaj križajo oz. nasprotujejo. Cestari naj bi že sedaj gradili nove ali stare ceste kot pomole na morju čemer pa vodari odločno nasprotujejo. Oni se resno bojijo, da bi s cestami ob poplavih ojezerili posamezne površine Barja. Cestari pa hočejo imeti ceste ob poplavih vedno na suhem. Lastniki obdelovalnih površin trajno zahtevajo, da se vse glavne odvodne jake pogloblja in čisti, da tako voda ob poplavih iz njih takoj odteče, toda istočasno pa prezrejo dejstvo, da se ob takšnem postopanju ob vseh poglobljenih jarkih talna voda iz precezanje šote in polžarice izcedi, kar povzroča nadaljnje posedanje njiv in travnikov ter objektov. Vsem je znano, da agronomi zahtevajo, da je na vseh obdelovalnih površinah na Barju čim bolj enaka visoka talna voda in da se parcele in tudi melioracijske jake ne sme bistveno poglobljati.

Ljubljansko barje je tudi velika akumulacija (jezero) vode, da se ona na Barju nekaj časa zadrži in tako počasneje odteče v Savo. Ne prezirimo dejstva, da je po izjavah tovarša ing. Hafferja, o poplavih na Barju sedemkrat večja količina vode kakor pa je ob normalnem stanju. Obstajajo fotografije, kjer je vidno jezero ob Rudniku pod Golovcem pa tja do Vrhnike. Le v kolikor bomo odlok spoštovali in bomo ohranili v odloku občrtane površine, se bo prizadeto zemljišče osušilo in posedlo, s tem pa izgubilo vse lastnosti nižinskega visokega Barja.

Pri nadaljnjem obravnavanju Barja moramo upoštevati dejstvo, da se celotno Barje kot zemeljska skorja neprestano poseda, da to posedanje stanovanjskih in drugih objektov ter večnega tresenja zemlje ob vseh cestah, kjer vozijo tovornjaki in avtobusi. Tako so strokovnjaki ugotovili, da znaša letni posedek od štiri do dvanajst milimetrov. To potrjuje tudi dejstvo, da sedaj posamezne, že od nekdaj najnižje površine Barja že ob manjšem deževju zalije voda. Vsekakor moramo vzeti na znanje, da zajema odlok zelo velike površine

Barja tako rekoč od Lavrice, Babne gorice, Iga tja do Viča, Bevk in Vrhnike. Vse izgleda, da same lžce sploh ne bomo smeli obsekovati, ne glede na že zelo stisnjeni pretočni profil struge, da je zaradi nasipavanja, poseđanja in interesov posameznikov vprašljiva predlagana pozidava Ilovice, da bo treba iskati za letališče novo lokacijo, da se ne priporoča gradnja nadaljnjih naselij (črnih in zakonitih) na samem Barju, ker povzročajo gradnja cest in komunalnih napeljav z vsem spremljajo-

čim ropotom, kar plaši živalske vrste in zastruplja. itd. Za vse objekte na Barju je že izglasovan moratorij, dokler se ponovno še bolj temeljito ne prouči utemeljenost posamezne gradnje. Vse črne gradnje pa se že pospešeno ruši. Pri doslednem upoštevanju odloka, da bo ta bistveno vplival na sam bodoči razvoj Ljubljane in da bo celo nov center južno od avtoceste potrebo po odgovornosti proučil v mestu in republiki. Še zmotno strožji pa bodo morali biti predpisi do črnih gradenj na

Barju, ki nam ne glede na odlok povzročajo gradnje velikih, do celo nemogočih in dragih komunalnih objektov v breme vse družbe Ljubljane.

Vsekakor pa bodo bistvene omejitve gradnje na ljubljanskem Barju še bolj pozitivne gradnje na severnem zelenem posavju. Ker je pa tudi to vprašljivo, bo res treba v smislu obrazložitve v odloku sam odlok ali pa posledice odloka še temeljito in vsestransko proučiti.

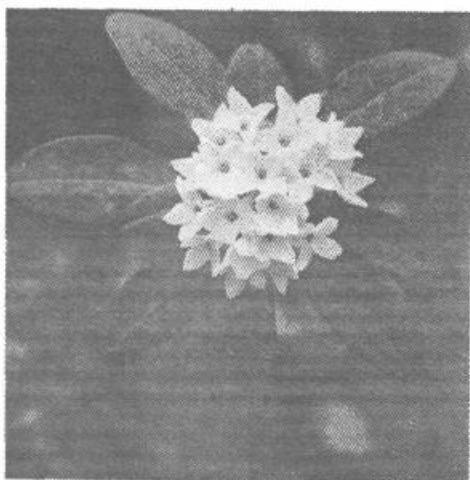
CIRIL STANIČ

Sporočilo ob desetem občnem zboru

S svojim človekoljubnim delom se vključujemo v evropsko gibanje ZDRAVA MESTA, kjer sodeluje tudi mesto Ljubljana. Želimo, da bi naše mesto postalo bolj zdravo in čistejše. Brez kajenja bi odrasli in otroci mnogo manj obolevali, brez cigaretnih ogorkov in ovitkov pa bi bile mestne ulice, parki in trgi mnogo čistejši.

Pozivamo Zveze sindikatov Slovenije naj iz košarice nujnih življenjskih stroškov izloči kajenje, ki ga je postavila celo na tretje mesto, takoj za hrano in pijačo in pred oblačili. Sindikati naj bi se zavzemali za dobrobit delavcev, česar pa o kajenju ne moremo trditi. Nasprotno? Vsak dan je več dokazov, kako uničujoče vpliva kajenje na kadilce in nekadilce, ki živijo v zakajenem okolju. Zato vabimo vse, ki vam ni vseeno kakšen zrak vdihavate in v kakšnem okolju živite, da se nam pridružite. S skupnimi močmi bomo stopili v krog naprednejših dežel Evrope.

Društvo nekadilcev
Ljubljana Vič-Rudnik
Partizan Vič
Gerbičeva 14, tel: 263-992

ŽALOSTEN POJAV NA POLHOGRAJSKI GORI

Divjad redči Blagajane

Mila zima brez snega je letos marsikaj postavila na glavo. Tudi to, da je znamenita polhograjska cvetlica blagajana vzcvetela kar dva meseca prezgodaj in tako, kot kaže, vsaj na slikoviti Polhograjski gori postala plen divjadi.

Na to, da se s cvetlico, ki je bila med prvimi zaščitena pri nas nekaj dogaja, so opozorili številni izletniki, ki so se povzpeli na Polhograjsko goro, že lani pa je nenavaden pojav opazil tudi lastnik edine domačije na Gori Pavle Setničar.

»Včasih je blagajko ščitila snežna odeja, zdaj pa te naravne zaščite naenkrat ni več in roža je zlahka postala dostopna za divjad,« pravi Pavle Setničar. »Ta plane najprej na popek. Toda če rastlina ni pravično odrezana, je z njo konec.«

Gostoljubni lastnik Logarjeve domačije na sv. Lovrencu, kakor tudi pravijo Polhograjski gori, nas je popeljal na nekaj rastišč, kjer je še pred leti mrgolelo blagajk. Namesto dehtečih rožic, so izpod listja štrleli le osmukani ali pa že povsem sesušeni štrclji rastlinic. Le tu in tam je bilo videti kako, bi se je niso dotaknili živalski zobje.

To je lahko le delo muflonov! Trdijo nekateri ljubitelji narave v Polhovem Gradcu. Tem strupena rastlina ne

škoduje, in zdaj, ko še ni drugega zelenja v gozdu, je zanje pravi posladek. O zadevi smo povprašali lovca in predsednika sveta KS Polhov Gradec Marjana Plestenjaka, ki pravi: »Ni izključeno, da so se nad blagajke na sv. Lovrencu res spravili mufloni ali gamsi. Ali pa kar oboji. Vendar pa sem prepričan, da je za vse skupaj kriva le zima brez snega, saj poprej tega problema nismo poznali. Kakor hitro pa bodo zime spet normalne, pa bo težave najbrž konec.«

BRANKO VRHOVEC

Pletenje košare

Živim v Notranjih Gorah. Ta vasica leži na ljubljanskem barju. Na vlažnih tleh raste veliko vrh, ki imajo dolge tanke vejice. Iz njih se lepo pletejo košare.

Na šolo smo povabili starega pletarja. Znal je veliko raznovrstnih stvari kot so: košare, zibelke, mize, podstavke za cvetice.

Navdušenje me je potegnilo, da sem še sama začela pletiti. To delo mi ni šlo dobro od rok. Naveličala se pa nisem. Tovariši mi je pri pletenju malo pomagal.

Dno je bilo že narejeno. Veselje za pletenje je naraščalo. Pletla sem naprej. Delo je postalo čedalje bolj lahko. Večalo se je zaupanje, da bom splela svojo košaro. Dokončala sem jo. Tako lepe nisem videla niti na trgu v Ljubljani. Zelo sem vesela in ponosna, da sem sama izdelala tak koristen predmet. Še veliko bi se rada naučila.

SONJA ŠEBENIK, 4 c.
OŠ Notranje Gorice

Barjanska

Nad našimi polji meglice leže,
krog naših domov nam pretijo vode,
pretijo vode, nad Krimom črni oblaki...

Prastari tod človek je bil na kolen,
po svetu je znano po naših možeh, po naših možeh
ki grudo izvili iz mehkih nam...

Pa vrli Barci (po krakovsko: Maharji) nima-
jo samo svoje himne, ampak taudi vse druge
znake svobodne samostojnosti: grb (mostiš-
čarska koliba), denar (šota, ki ima 100 plame-
nov), glavno mesto (Črna vas) in zastavo (be-
la, rdeča, modra), kjer pomeni bela močvirsko
meglo, rdeča ogenj, ki ga bruha strašni barski
zmaj in modra, ki pomeni barvo jezerske vo-
de. Pa naj še kdo reče, da niso Morostjane
kerlci (možaki) in gavnarji (zvižgi), ki jim
nihče ne pride do konca.

KRAJANI KS VNANJE GORICE Preberite!

Za področje KS Vnanje Gorice iščemo raznašalca,
ki bo vsem gospodinjstvom dostavljal naše glasilo
Naša komuna. Raznašanje je honorirano. Interesenti
naj se javijo v KS Vnanje Gorice, Vnanje Gorice št.
22, tel.: 653-435.

NASA KOMUNA

GLASILO OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK
- PREDSEDNIK ČASOPISNEGA SVETA dr.
DESAN JUSTIN - UREDNIŠKI ODBOR: JANKO
ČIRIČ, ALUJZ DOLNICA, STANE DROLJC,
JANJA DOMITROVIČ, RAJKO NAJZER, IVAN
ŽITKO - GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA
JANJA DOMITROVIČ - TEHNIČNI UREDNIK
IVAN ŽITKO. NASLOV - UREDNIŠTVO NAŠE
KOMUNE, LJUBLJANA, TRG MOB 14 - TELEFON
221-191 ali 221-188 - TEKOČI RAČUN SDK: 50101-678-51168
- ROKOPISOV IN FOTOGRAFIJ NE VRAČA-
MO - TISK ČGP DELO, LJUBLJANA - GLASILO
PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI
BREZPLAČNO - GLASILO NAŠA KOMUNA IZHAJA
TRITEDENSKO V NAKLADI, 30.000 IZVODOV